

Bli litt mer A4 **Standardavtaler for deling av data**

Kristin Lyng, jurist datadeling

Martin Smidt Sagstuen, jurist datadeling

**Avdeling Deling i Informasjonsforvaltning,
Skatteetaten**

Rammeverk for deling ved utvikling av tjenester

Overordnede rammer*

Politiske føringer

- Konsumenters hjemmel for bruk og tilgang?
- Skatteetatens hjemmel for utlevering?
- Andre parter grunnlag for behandling?

- Gjenbruk og viderebruk
- Effektivisering, nye og bedre tjenester
- Kriminalitetsbekjempelse, økt etterlevelse

Juridisk samhandlingsevne

- Hvilken opplysninger ivaretar behov?
- Tilgjengeliggjøre opplysninger som de er?
- Tilrettelegge for nytt bruksområde?

Organisatorisk samhandlingsevne

- Hva er ansvaret til Skatteetaten, konsument, fellesløsninger, andre?
- Styring, prosesser, roller, ...

Semantisk samhandlingsevne

Teknologisk samhandlingsevne

- Hvilke, systemer, løsninger og tjenester trengs for å dele?
- Hvem skal utvikle og forvalte hva?

Utfordringene ligger på nivåene mellom politiske føringer og teknisk løsning

*Med utgangspunkt i EIF – European Interoperability Framework

Vår plan for denne timen

Skatteetatens samarbeid om deling av data og segmentsamarbeidsmodellen

Premisser:

Skatteetaten som registermyndighet

Når Skatteetaten deler data for viderebruk/gjenbruk uten å være registermyndighet

Hvordan regulere deling av personopplysninger i samarbeidsavtaler?

Premisser:

Hvordan sikre skalerbare avtaler

Hva bør avtalereguleres mellom to behandlingsansvarlige?

Ikke gjør dette hjemme – hva vi har lært så langt

Skatteetaten

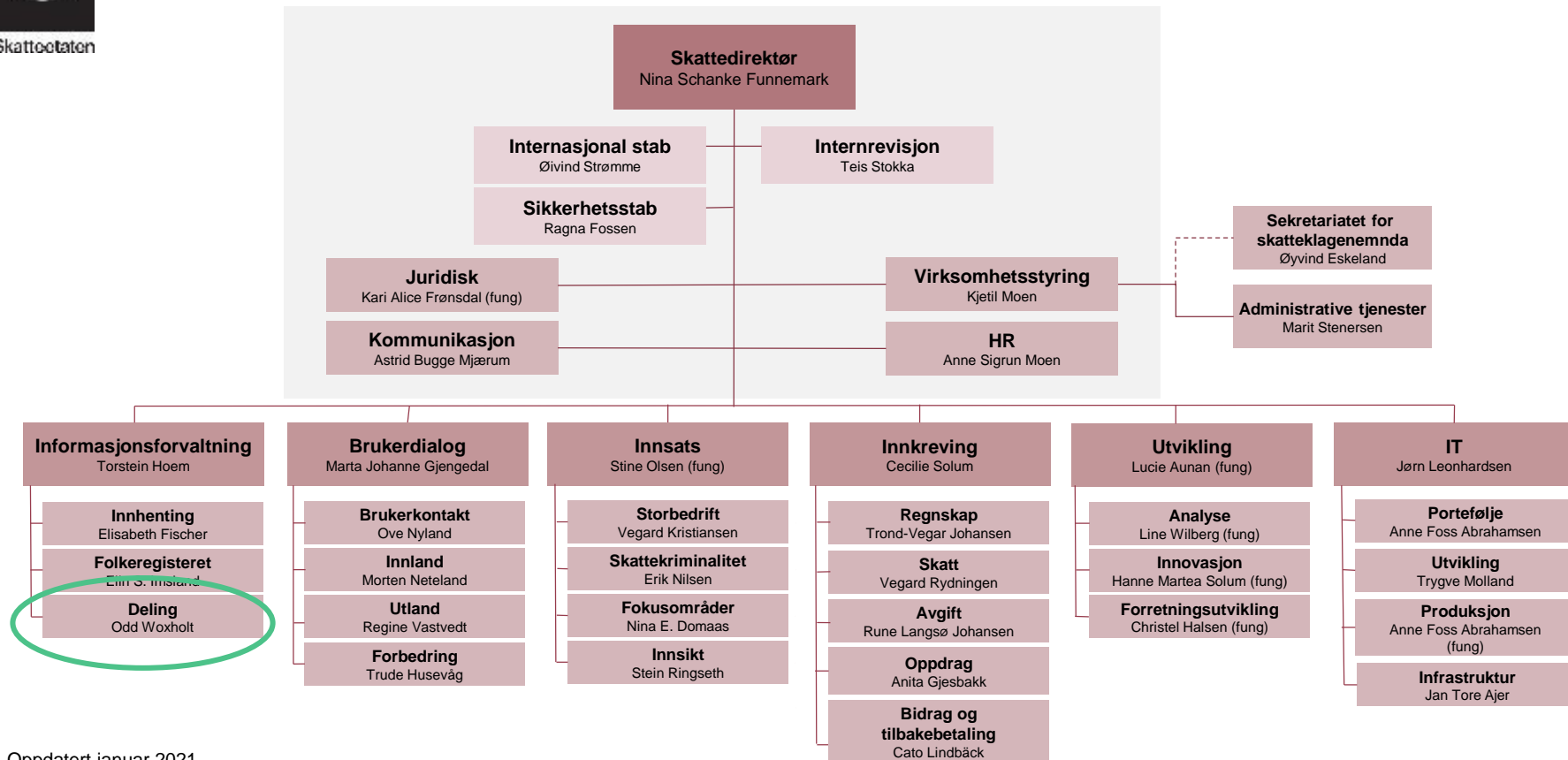

**Forhandlingstema:
Presentasjon fra oss i bytte mot spørsmål og innspill**

Skatteetaten

Skatteetaten

Oppdatert januar 2021

Skattetatens

Politiske føringer om deling og gjenbruk

• Nasjonale

- Digital Agenda, Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor
- Revidert arbeidsplan for god og effektiv saksbehandling
- Skattetatens informasjonsforvaltning

EFFEKTIVISERING

• Internasjonale

- EU Digital single market, Once-Only, OECD
- Personvernforordningen

Deling er del av Skatteetatens samfunnsoppdrag

Skatteetaten skal sikre et finansielt hovedgrunnlag for offentlig virksomhet.

Skatte- og opplysningspliktige etterlever skatte- og avgiftsreglene

Skatteetaten sikrer brukerne tilgang til registerdata og informasjon med god kvalitet

Samfunnet har tillit til Skatteetaten

• [Hvorfor deler vi?](#)

- Digitaliseringen skyter fart – stor vekst i etterspørsel
- Nye bruksmønstre – økt kompleksitet og driftskritikalitet hos konsumenter
 - Vokser frem som et nytt forvaltningsområde

Skatteetaten

Segmentsamarbeid bidrar til effektiv deling

Skatteetatens policy for deling gir føring om at større grupper av konsumenter med likelydende behov og behandlingsgrunnlag bør koordinerer seg med en **segmentansvarlig**

Skatteetaten bruker begrepet **segmentsamarbeid** for konsumenter med likelydende hjemmelsgrunnlag og behov, som er samordnet representert ved en **segmentansvarlig**

Segmentansvarlig er bindeledd mellom konsumenter og Skatteetaten, og har ansvar for å samordne og ivareta konsumentens interesser

Segmentsamarbeidet kan også omfatte felles teknisk løsning for integrasjon mot Skatteetatens tekniske grensesnitt

Segmentansvarlig for konsumentene inngår segmentsamarbeidsavtale med **Skatteetaten**

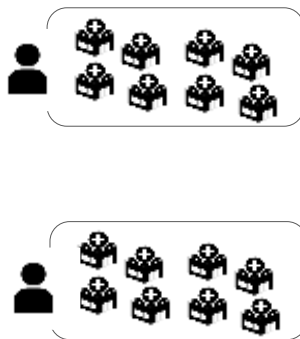

Segmentsamarbeid: Samhold gir styrke

Skatteetaten

Skatteetaten

- Forvalte grensesnitt
- Datakvalitet
- Regelverksutvikling
- Møteplasser

Segmentansvarlig

- Forretningsutvikling i segmentet
- Samordne og prioritere behov og krav fra segmentet
- Avtalepart mellom Skatteetaten og segmentet
- Systemintegrator mellom Skatteetaten og segmentet

Forenkler samarbeid mellom konsumenter og Skatteetaten

Aktiv behovs- og kravstyring tilrettelegger for tidlig uttak av gevinster i segmentet

Sikrer likebehandling og kvalitet

Skatteetaten

Tilbyder

Skatteetaten

Folkeregisteret

Avtaler

Hendelser

Økosystemet

Segmentansvarlig

Samordner og representerer
konsumenter med like behov
og hjemmelsgrunnlag

Systemleverandører

Samarbeidspartnere til
konsumenter

Behov

Leveranser

Konsument

Ansvarlig for behandling av data i
tråd med hjemmelsgrunnlag

Skattotaten

Segmenter vi samarbeider med i dag

Tjenester BITS samarbeid etablert

- Samtykkebasert lånesøknad (DSOP)
- Kontrollopplysninger (DSOP)
- OTP (utvikling av tjenesten under arbeid)

Tjenester Finans Norge Forsikringsdrift samarbeid

- Opplysninger fra folkeregisteret
- Samarbeidet under etablering, avtale signert

Tjenester

- Opplysninger fra folkeregisteret
- Samarbeidet er under etablering

Tjenester

- Opplysninger fra folkeregisteret (signert avtale)
- Pågående arbeid om utvidelse av samarbeidet (skatt, inntekt, eiendom)
- Samarbeidet er under etablering

Skatteetaten

ET SEGMENT ER EN SAMLING AV LIKE KONSUMENTER

SMART EFFEKTIVISERING: SKATTEETATEN SNAKKER MED ÉN
REPRESENTANT, KONSUMENTENE AVGJØR HVEM DET ER OG HVORDAN
KOORDINERINGEN INTERNT SKAL GJENNOMFØRES

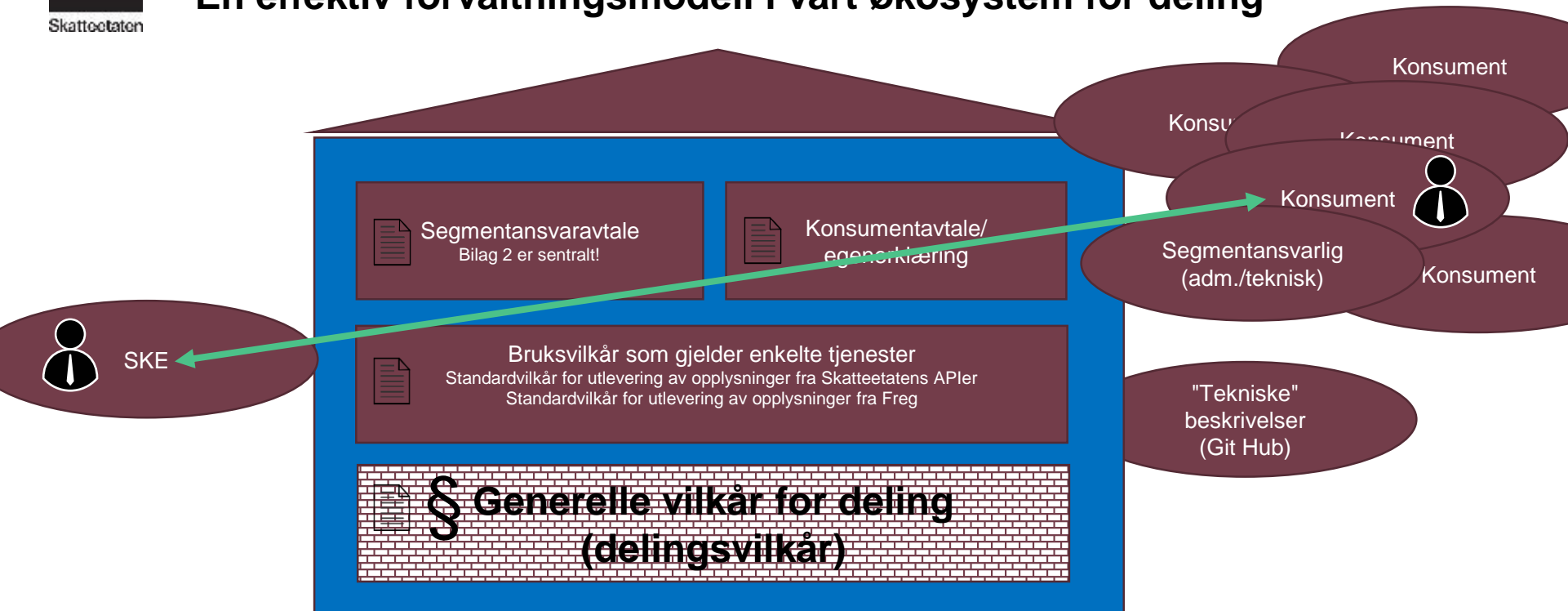
THE DAY YOU
PLANT THE SEED
IS NOT THE DAY
YOU EAT THE
FRUIT.

Avtalekonsept for Skatteetatens delingstjenester

En effektiv forvaltningsmodell i vårt økosystem for deling

Skatteetaten

Generelt om segmentansvaravtalen

- Avtalen er utformet slik at den gjelder generelt for rollen som segmentansvarlig med ansvaret for distribusjon av opplysninger fra Skatteetaten
- Avtalen er utformet **opplysningstypeuavhengig**. Smart!
- Segmentansvaravtalen har i liten grad generelle bestemmelser om juridiske forhold som gjelder deling av personopplysninger, dette er skilt ut i et eget sett med **delingsvilkår**.
- I tillegg har vi **bruksvilkårene** som utgjør de mer teknisk innrettede vilkårene for distribusjonsløsningen/tjenesten som tas i bruk i samarbeidet
- Tjenestene/opplysningstypene som distribueres fra SKE skal beskrives i bilag 2 av segmentansvaravtalen
- Bilag 2 oppdateres fortløpende med nye tjeneste- og opplysningstyper, men forpliktelsene som segmentansvarlig ligger fast
- Kan gjerne gjennomføre en faseinndelt signering

Skattotaten

Skalere? Opplysningstypeuavhengig avtaleregulering

Skattotaten

Segmentansvarliges forpliktelser – med liten skrift

- Skal tilrettelegge og forvalte bruksvilkårene for tilgang til opplysninger mellom seg og konsumentene (praktisk avtalehåndtering)
- Skal betjene sitt segment ved å håndtere 1.linje brukerstøtte og faglig veiledning
- Må ha tilstrekkelig kapasitet, kompetanse og ressurser til å ivareta segmentet de representerer på en god måte og prioritere på tvers av konsumentene ved behov
- Har ansvaret for å gi faglig støtte til konsumentene i eget segment når det kommer henvendelser, og sikre at god og tilpasset faglig veiledning er lett tilgjengelig
- Skal gjøre konsekvensvurderinger og representere segmentets prioriterte interesser ved avvik
- Segmentansvarlig skal ha en koordinerende rolle overfor konsumentene ved å formidle tilpasset informasjon om endringer gjort av SKE
- Segmentansvarlig tar ansvar for å analysere, samordne og prioritere ønsker om endringer fra sitt segment og tar det videre til SKE

Skatteetaten

Segmentansvarliges forpliktelser – med stor skrift

- Skal håndtere alle feil- eller avviksmeldinger fra konsumenten(e). Segmentansvarlig, gjør deretter en initiell analyse og oppfølging. Dersom feilen eller avviket antas å ligge i SKEs systemer skal segmentansvarlig melde saken videre til SKE. Feil og avviksmeldinger skal koordineres av segmentansvarlig og meldes kun én gang til SKE, selv om flere ulike konsumenter melder samme avvik eller feil til segmentansvarlig
- Skal derimot *ikke* sikre eller kontrollere at konsumentene i segmentet håndterer behandlingsansvaret på riktig måte

SOCIETY CAFÉ

- SPECIALITY COFFEE -

PLEASE WAIT HERE

WE'LL CALL YOU IN.

Skatteetaten

Påkobling av konsumenter, en viktig avtalemessig forpliktelse

- Segmentansvarlig skal ved innføring, så vel som i ordinær forvaltning, sikre kvalifisering av konsumenter for påkobling i henhold til de enhver tid gjeldende bruksområder og prioritere rekkefølgen for påkobling til tjenesten dersom det er nødvendig.
- Forberedende aktiviteter for påkobling kan omfatte nødvendig teknisk veiledning og gjennomgang av avtalte tester til kontroll av at den aktuelle konsumenten møter kriteriene for tilgang. Segmentansvarlig er ansvarlig for å revidere nødvendig prosessdokumentasjon tilpasset segmentet, i tillegg til veiledninger, onboardingsdokumentasjon m.v.
- Skatteetaten legger ingen føringer for rekkefølgen av påkobling/pilotering etc. (konkurransmessige hensyn)

Skatteetaten

Skatteetatens forpliktelser ved deling (som ikke er en del av vår kjernevirksomhet som registermyndighet)

- Skatteetaten forplikter seg til å legge til rette for at segmentansvarlig kan utføre sine forpliktelser overfor segmentet og gi "premiumløpet" et formålstjenlig innhold. Samarbeidet skal være fordelaktig for begge parter
- Skatteetaten må ha en god forvaltningsmodell som realiserer forventningene til segmentansvarlig. Forventningene knytter seg til merverdien av å ha et mellomledd i sitt segment fremfor å koble seg direkte opp til SKEs distribusjon

Skatteetaten

Kategorier av vilkår – en oversikt over hva står hvor

Delingsvilkår - generelle vilkår for deling

Vilkår som gjelder for alle delingstjenester, uavhengig av formatet informasjonen deles i

Gjelder alle involverte parter i Skatteetatens samarbeid om deling av data

12 tema:

- Grunnlag for utlevering og innhenting av opplysninger - formålsbegrensning
- Hva er en hendelse og når varsler man? Kostnadsfordeling og økonomisk risiko
- Personvern og behandlingsansvar
- Plikt til å ha egen beredskap
- Kvalitet på opplysningene som deles
- Taushetsplikt
- Samarbeid om og med tilsynsmyndighetene
- Samarbeid om media
- Ansvar for egen informasjonssikkerhet
- Informasjon om endringer
- Tvisteløsning søkes gjennom dialog

Parter: Konsument og tilbyder

Bruksvilkår for tjenesten

Knyttet til bruk av en tjeneste eks. APlene, Freg

- Formål med vilkårene og forholdet til øvrige avtaledokument
- Hvilke tjenester vilkårene omfatter og kategorier av opplysninger som behandles [i tjenesten]
- Tjenestenivå
 - Dokumentasjon
 - Tilgjengelighet i produksjonsmiljø
 - Tilgjengelighet i testmiljø
- Hendelser (incidents) og varsling
 - Hendelser skal meldes etter at det er sjekket ut at hendelsen ikke ligger hos seg
 - Kanal for å melde hendelser
 - Kanal for å melde sikkerhetshendelse eller personvernavig
 - Kategorisering av type hendelser og feil
- Endringshåndtering og varsling
- Krise og beredskapsplaner, endrede behov i ekstraordinære situasjoner
- Konsumentens plikter
 - Test av integrasjon
 - Personvern og informasjonssikkerhet
 - Bruk av tredjepart/databehandler
 - Brukerstøtte for egne brukere

Parter: Konsument og tilbyder

Segmentansvaravtalen

Samarbeid og partenes plikter
Skatteetatens ansvar og oppgaver
Segmentansvarliges ansvar og oppgaver,
herunder avgrensning av segmentet

Dette er et *samarbeidsdokument* og det foreligger ingen sanksjoner ut over at samarbeidet termineres

- Grunnlag for samarbeidet
- Rollen som SPOC på vegne av segmentet
- Møter / samarbeid

Parter: Segmentansvarlig og tilbyder

Konsumentavtale/ Egenerklæring

- Identifisering av konsument med kontaktperson(er)
- Hjemmelsgrunnlag og formål
- Tjenester som konsumenten har tilgang til
- Varighet

Parter: Konsument og tilbyder

Skattoetaten

Ikke-kommersielt samarbeid. SLA.

Forutsigbarhet for endringer? Endringer av teknisk karakter (grensesnitt, applikasjon) vs. endringer i datasett

Skattotaten

Avtalemotpartens behandlingsansvar

Skattotaten

Tvisteløsning

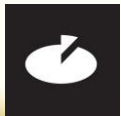
Skatteetaten

Noen læringspunkter

- Avtalemodellen som Skatteetaten benytter etablerer ikke rettslig grunnlag for å dele personopplysninger
- Avtalemodellen som Skatteetaten benytter etablerer ikke rettslig grunnlag for å dele personopplysninger
- Avtaler trenger ikke å skrives på en slik måte at bare jurister klarer å forstå innholdet
- Kriterier for oppstart av samarbeidet bør beskrives i en etableringsplan, men trenger ikke å være en del av avtaleverket ("readiness test" og forvaltningsapparat hos mottaker)
- Møteplasser for samhandling som dekker alle tjenester i samarbeidet (taktisk/operativt) bør beskrives i avtalen
- Tydelige kontaktpunkter og ansvarsområder i Skatteetaten og hos konsument/segmentansvarlig bør være på plass før avtalen signeres
- Definerte prosesser for dialog (henvendelser, hendelser, endringer mm) bør beskrives i vedlegg til avtalen

[Skatteetaten.no/deling](https://skatteetaten.no/deling)

SMAL OG INNSPILL?

Skatteetaten

Martin og Kristin takker for seg
Martin.smidt.sagstuen@skatteetaten.no
Kristin.lyng@skatteetaten.no